

Nieuwsbrief IVN-Apeldoorn

Jaargang 13 nummer 5 – mei 2021

Nieuwsbrief voor leden van IVN afdeling Apeldoorn

Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór 24 mei [opsturen](#) of gebruik [OnsIVN](#)

Intro

Bij de foto

Het voorjaar is nu echt los gebarsten. Ook Heemtuin de Maten staat in bloei. Foto's van Kick Niessen op aanwijzing van Janneke Niessen. De heemtuin is vrij toegankelijk tussen zonsop- en zonsondergang met het verzoek op de gemaaide paden te blijven om de kwetsbare vegetatie te beschermen. Sommige 'onwetende' bezoekers blijven de heemtuin toch als een aantrekkelijke pluktuin zien, zodat er recent helaas weer massaal daslook is gesneden voor in de alternatieve keuken!

Heb je ook een mooie foto? Liefst gerelateerd aan een seizoen of activiteit. Stuur hem op naar nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl Het formaat moet ongeveer 1x3 zijn.

Nieuws uit de vereniging

Welkom nieuwe leden

Nieuwe leden/vrienden: Diet van Dorsser, Clara Boudens, A. Voogt, Jesse Rietveld, Martijn Rietveld, Gerie van Duijn, Monique van Bussel, Ellen Rietveld
Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten of wellicht wil je wel één van de [vacatures](#) invullen.

29 april: Algemene Ledenvergadering IVN-Apeldoorn (digitaal)

Besproken werd o.a.:

- Algemene mededelingen
- Het jaarverslag 2020, zowel financieel als algemeen werd goedgekeurd. Je kunt het via deze links nog nalezen.
- [Inhoudelijk jaarverslag 2020](#)
- Financieel jaarverslag 2020 en [goedkeuring Kascommissie](#)
- Hayo Canter Cremers en Chantal Meijerink stelden zich voor en werden benoemd tot bestuurslid. De taakverdeling binnen het bestuur wordt later afgesproken.
- Rondvraag
Hopelijk kunnen we vanaf zo rond oktober weer met excursies starten. Voorbereidingen starten wellicht al eerder. Het cursusprogramma voor najaar 2021 is klaar. Tzt wordt i.s.m. de cursusteams de planning voor 2022 gemaakt. Jesse Rietveld is een nieuw IVN lid en gaat zich verder oriënteren binnen de afdeling.
- In het Wilde weg: Een – soms hilarische - natuurquiz in 16 vragen.

Informatiecentrum Het Leesten zoekt samenwerking met IVN

We willen een apart 'werkgroepje' voor Het Leesten formeren (zie vorige IVN Nieuwsbrief). Deze werkgroep onderhoudt de contacten met zowel SBB als de andere IVN werkgroepen en gaat aan de slag met de realisatie. Inmiddels hebben zich 3 IVN'er aangemeld. Is er meer belangstelling? Geef je dan snel op via mail naar voorzitter@ivn-apeldoorn.nl.

Zodra zich tenminste 4 IVN'ers hebben gemeld, maken we (na corona) een afspraak om verder kennis te maken en een en ander in gang te zetten.

Gerard Koops overleden

Normaliter besteden we in deze nieuwsbrief geen aandacht aan overlijdens. In dit geval maken we een uitzondering voor het overlijden van Gerard Koops. Met zijn karakteristieke pijp en baard was hij een markante IVN'er. Hij overleed op 2 april. Niet geheel onverwacht, want hij had bij enkele bekenden al aangekondigd dat het einde nabij was.

Gerard was ruim 40 jaar lid van IVN Apeldoorn. Hij heeft zich ingezet als bestuurslid, lid van het cursusteam van de natuurgidsencursus en vooral als natuurgids. Hij kon altijd wel een verhaal vertellen met een komische noot. Een standaard truc was het drinken van water uit een spreng om te bewijzen dat het water bij de bron schoon en drinkbaar was.

Hij was hij nog dit jaar lid van de kascommissie en schreef hij artikelen voor de Bron, het wijkblad van Ugchelen. Bij de foto: Gerard wordt gehuldigd voor het 40 jarig lidmaatschap.

En verder

- Interview met Jan Hop, gebiedsbeheerder bij Vitens en lid van IVN-Apeldoorn bij de werkgroep Routes.
[>> Lees het interview](#)
- Nieuwe wandelroute: Op zoek naar Moeflons voor Nationaal park De Hoge Veluwe gereed.
Het Nationale Park De Hoge Veluwe en IVN Natuureducatie hebben samen een nieuwe wandelroute door het Park ontwikkeld. De route gaat door het leefgebied van de moeflon en biedt veel informatie over het landschap en haar bewoners. [>> Bekijk de route](#)
In de mei editie van de nieuwsbrief van De Hoge Veluwe komt een artikel.
[>> Lees meer over moeflons.](#)

Activiteitenagenda

Natuur beleven achter je bureau

Omdat we nu niet met groepen de natuur in kunnen is natuurinformatie via de digitale weg een alternatief, zoals de website, Facebookpagina (945 volgers) en Instagram (439 volgers). Of gebruik het intranet OnsiVN (112 leden).

[>> Zie ook OnsiVN \(groep Afd: IVN-Apeldoorn\)](#)

- Seaspiracy is een indrukwekkende film op Netflix over plastic in zee. (genoemd door Chantal Meijerink tijdens de ALV)
[>> Lees meer](#)
- **E-learning: De wilde bij**
De wilde bij is de laatste tijd letterlijk het buzzwoord van de natuur. Maar wat is een wilde bij nou eigenlijk? En waarom is deze zo belangrijk voor de natuur? [>> Kijk op de IVN Natuuracademie](#)
- **Lezingen van Groei en Bloei**
3 mei: Kleurenpalet van de tuinontwerper door Modeste Herwig
10 mei: Duurzaamheid en biodiversiteit in de Hortus Botanicus Amsterdam
17 mei: Bloemen met Smaak door Roos van Unen & Kristel van Dijk
Elke lezing start om 19.30 en duurt ongeveer een uur. Deze lezingen en rondleidingen zijn voor iedereen toegankelijk: leden en niet-leden. Meedoen is heel simpel: [klik op deze link](#) vanaf ca. 19.15 uur op de avond van de lezing.

Online workshop: Levende tuinen volgeboekt

Deze eerder aangekondigde workshop was al snel volgeboekt. Het organisatie-team heeft daarom een 2^e workshop gepland. Ook die is inmiddels vol. Opmerkelijk is dat zich veel deelnemers van buiten Apeldoorn aanmeldden. Dat is dan weer een voordeel van zo'n digitale sessie.

Cursusprogramma najaar 2021

IVN Apeldoorn biedt in het najaar van 2021 weer een aantal interessante, korte cursussen aan. Je kunt je nu al inschrijven, maar uiteraard geldt onder de gegeven omstandigheden nog steeds een voorbehoud voor de doorgang van cursussen.

[>> Ga naar het cursusoverzicht](#)

Ook meedoen?

Wie heeft het vliegend hert in beeld?

Janneke Niessen is op zoek naar een (rechtenvrije) foto van larven of eitjes van het vliegend hert. In het IVN archief en in het archief van de werkgroep natuurfotografie is deze nog niet beschikbaar. Wie helpt?

Mail naar [Janneke Niessen](mailto:Janneke.Niessen)

Actie Schone rivieren

Via een Zoomsessie over bovengenoemd onderwerp kregen we een vrij uitgebreide toelichting rondom de eventueel in te zetten activiteiten rondom schoonmaakacties bij rivieren. Het lijkt me dat we als IVN Apeldoorn, hoewel niet gelegen aan een van de grote rivieren, best zelf eens zouden kunnen inventariseren of er meer leden hier actief bij betrokken zouden willen worden. Bijvoorbeeld om dit jaar zelf zo'n 'rivier schoonmaak expeditie' (bij de IJssel?) te gaan organiseren.

Overigens is het ook toegestaan om zelf, zo hoorde ik, onder de vlag van het IVN zo'n 'expeditie' te gaan organiseren, maar samen met enkele andere belangstellenden lijkt mij nog leuker.

Heb je hiervoor belangstelling? Neem dan contact op met Martien Verdonk (malenidi@outlook.com).

(Martien Verdonk)

IVN-Apeldoorn zoekt natuur voor thuis

De werkgroep Natuur in de Zorg is op zoek naar materialen zoals opgezette dieren, geweien en horens zodat ze deze kunnen gebruiken voor de belevingsbox.

Help jij mee om de natuur bij de bewoners te brengen? Mail dan naar natuurindezorg@ivn-apeldoorn.nl of bel met Susanne Rasing 055 5790992 voor inlichtingen of het maken van een afspraak.

Tot ruim een jaar geleden bezochten vrijwilligers van de werkgroep Natuur in de Zorg op aanvraag van een zorginstelling om op deze manier de natuur naar de bewoners te brengen. In presentaties werd o.a. aandacht besteed aan de 4 seizoenen, lente, zomer, herfst en winter. Vanwege de Corona maatregelen is dit nu al ruim een jaar niet meer mogelijk.

De IVN'ers van de werkgroep Natuur in de Zorg gaan nu de natuur naar de bewoners brengen. Er is een film gemaakt over de winter en de lente met een bijbehorende kist met materialen zoals opgezette dieren, nesten, eitjes, pluche vogels met zanggeluid enzovoorts zodat de bewoners de natuur kunnen zien, voelen en beleven.

[>> Zie ook het bericht in de Stedendriehoek.](#)

Een ander initiatief is het ontwikkelen van een belevingstuin bij zorgcentrum Ruma Saya. Dit is een centrum voor dementerende bewoners met een Nederlands-Indische en Molukse achtergrond. Alles is nog in een beginstadium, maar IVN wil onderzoeken of zij hier een steentje aan kunnen bijdragen.

Gezien het bijzondere karakter dat de tuin moet krijgen zoekt IVN iemand die kennis heeft over beplanting e.d. van de Indische cultuur die ook in ons land mogelijk zou kunnen zijn. Deze kennis kan ook goed worden gebruikt bij de digitale presentatie die in ontwikkeling is. Er is inmiddels ook contact met de Stichting Indisch Erfgoed over dit project.

Biodiversiteit in de gemeente Apeldoorn

Apeldoorn en de boomklever

Gemeenten Adopteren Soorten is een initiatief van IVN Gelderland en provincie Gelderland. Doel hiervan is om de biodiversiteit in vijf gemeenten te stimuleren en inwoners het belang van biodiversiteit te laten zien en hen te laten ervaren dat het ook leuk is.

In Apeldoorn kozen de inwoners de boomklever, in Renkum de wilde bij, in Heerde de egel en het blauwtje (vlinder), in Buren de patrijs en in Bronckhorst de regenworm. De gemeente Apeldoorn, IVN Apeldoorn en KNNV Apeldoorn hebben in januari een online bijeenkomst georganiseerd waarbij samen met groene vrijwilligersorganisaties en belangstellenden input voor de projectgroep is opgehaald om een actieplan voor de boomklever op te stellen. De projectgroep is nu bezig om het actieplan te concretiseren.

In het zomernummer van Groenvoer, het ledenblad van IVN-Apeldoorn, staat een artikel over de boomklever. Daarin wordt onder meer aandacht besteed aan de zang en roep van de boomklever. Zoals bij de meeste zangvogels heeft de boomklever diverse variaties. Je hoort ze op [de website van Xeno](#).

Meer informatie:

Zie [website IVN voor Gemeenten Adopteren Soorten](#) Of [kijk op OnsIVN](#)

(Henk v.d. Ende)

Iedereen heeft recht op een groene leefomgeving

Via het manifest met deze titel roepen natuur- en tuinorganisaties, waaronder IVN Natuureducatie, alle gemeenten in Nederland op om dit thema prioriteit te geven in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Omdat gemiddeld 40% van de grondoppervlakte van gemeenten privaat eigendom is, zijn tuinbezitters, woningbouwcorporaties en andere private grondeigenaren onmisbaar bij de realisering van draagvlak voor adequate maatregelen. Daarnaast zijn volkstuinten en andere vormen van collectief tuinieren belangrijk voor de sociale cohesie en biodiversiteit. De aandacht en inzet van de politiek is daarom onontbeerlijk om succesvol samen te werken aan een groene leefomgeving. [>> Lees het manifest](#)

Vergroot biodiversiteit in je tuin of op het balkon

Niet alle groen is gunstig voor de biodiversiteit. Een olijfbom is leuk, maar doet niets voor de insecten in deze regio. Hoe weet je welke planten streek-eigen zijn en wat je vooral niet in je tuin moet zetten? Er zijn allerlei initiatieven en websites om je te helpen richting een paradijselijke tuin voor jou én plant en dier. [>> Lees meer bij Natuur en Milieu Gelderland.](#)

Nog meer wilde flora

Langs wegen en in parken is 's zomers in Apeldoorn een weelderige wilde flora te zien. Het zaad ervan komt van eigen bodem en wordt met de hand geoogst. Het gaat om ongeveer 120 verschillende soorten. Komende zomer is deze wilde flora, die belangrijk is voor bijen en vlinders voor het eerst ook te zien op het Middenterrein van het sportpark Orderbos, in het Zuiderpark en op de Vellertheuvel in de wijk Zuidbroek. Per gebied wordt een speciaal zaadmengsel samengesteld.

Groene initiatieven: Tegelwippen en gevelbeplanting

Dit jaar doet Apeldoorn ook mee aan het NK Tegelwippen dat onlangs is begonnen. Iedereen die een tegel verwijderd voor meer groen, kan dit melden op de website [nk-tegelwippen.nl](#) De gemeente met de meeste gewipte tegels wint. Iedereen kan meedoen. Kijk eens in de Kapelstraat en de Markstraat hoeveel klinkers (hier waren geen tegels) gewipt zijn om plaats te maken voor klimmers langs de gevels. Ook zijn er stevige bedradingen gespannen om deze muurklimmers te begeleiden.

Of kijk eens naar de gevel boven de boekhandel Nawijn en Polak in de Markstraat waar 11 verschillende soorten planten met gezamenlijk een lange bloeitijd door middel van verticaal tuinieren een plek hebben gekregen.

Nieuwe publicatie voor natuurgidsen verschenen!

Na de succesvolle introductie van de didactische ideeën bundel Werken aan natuurgidsvaardigheden verschijnt er nu een brochure gewijd aan één specifieke werkvorm bij IVN-activiteiten: Met werkbladen aan de slag. Samengesteld door Ton Lommers, een ervaren natuurgids en trainer.

De bundel bevat veel tips voor gebruik en zelf vormgeven van werkbladen, gericht op natuuroriëntatie in het veld. Daarbij worden 50 kant-en-klaar te gebruiken bladen gepresenteerd.

De 72 bladzijden tellende brochure is uitgebracht in zwart/wit op A4-formaat, voorzien van een klemrug. Deze is gemakkelijk los te schuiven zodat elk werkblad eenvoudig op een kopieerapparaat gelegd kan worden om mooi afgedrukt te worden.

De brochure kost €15 plus verzendkosten. Snelle bestellers (tot 15 mei 2021) betalen € 2,50 minder!

Bestellen via tonlommers@casema.nl.

Herstel van de Apeldoornse beken en sprengen

Apeldoorn is de plek met de meeste neerslag in Nederland. Door klimaatveranderingen valt de neerslag meer in heftige pieken. Pieken worden afgevangen door regenwater zoveel mogelijk in het eigen gebied vast te houden en in beperkte mate vertraagd af te voeren.

Het regenwater wordt op veel plaatsen afgekoppeld en het water zoveel mogelijk op eigen terrein geïnfiltreerd. Water dat overblijft, gaat naar wadi's in de beekzones of de beken zelf. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich verzamelt en in de bodem infiltreert. Op deze manier wordt duurzaam omgegaan met regenwater.

Aan de oostkant van het kanaal wordt regenwater opgevangen in de vijvers. Aan de westkant gebeurt dat zoveel mogelijk in de beekzones. Zo zijn er bij voorbeeld waterbergingen, poelen en wadi's aangelegd in zones naast de Ugchelsebeek, de Beek in het Orderveen, de Eendrachtspreng en de Koningsbeek.

Onder invloed van klimaatveranderingen fluctueert de grondwaterstand en stijgt het grondwater in Apeldoorn op bepaalde locaties. Het grondwater is de laatste jaren al gestegen door anti-verdrogingsmaatregelen en door vermindering van de winningen, vooral voor industriële doeleinden. Dat veroorzaakt nu op een paar plaatsen al overlast. De beken en beekleidingen worden hersteld om het overtollige grondwater af te voeren en in te zetten voor bij voorbeeld natuurontwikkeling. In plaats van het simpelweg – en duur – weg te pompen, gaat de gemeente met het grondwater zo slim mogelijk om. In eerste instantie wordt het water – waar mogelijk – gebruikt voor duurzame energie, bijvoorbeeld warmte/koudeopslag. Vervolgens gaat het water als voeding naar de beken, die het verder leiden. Het schone water is van belang voor natuurontwikkeling en voor de beleving van bewoners en bezoekers van Apeldoorn. Tot slot wordt een deel van het Griftwater gebruikt voor infiltratie als compensatie voor drinkwatervoorziening.

>> Volg het herstel via [deze webpagina](#) van de gemeente Apeldoorn.

Nederlandse veldgids voor lieveheersbeestjes!

Lieveheersbeestjes behoren tot de bekendste en populairste insecten van Nederland. Ze zijn kleurrijk, doen niemand kwaad en helpen je tuin te beschermen tegen bladluizen. Toch was er nog nooit een volledige en complete Nederlandstalige veldgids verschenen. Met het verschijnen van de Veldgids Lieveheersbeestjes voor Nederland en Vlaanderen is daar eindelijk verandering in gekomen.

De gids is geschreven door Roy, H. & P. Brown, geïllustreerd door Richard Lewington, en de Nederlandse bewerking is door 'onze eigen' Gerrian Tacoma-Krist, die ook de bijgevoegde foto maakte.

>> [Lees meer](#)

Meer aandacht voor poelen

Landschapsbeheer Gelderland gaat met behulp van vrijwilligers de staat van alle poelen in de gemeente Apeldoorn in kaart brengen. Om meer aandacht aan onderhoud en beheer van poelen te besteden moet er eerst inzicht komen in het aantal poelen, waar ze zich bevinden en hun staat van onderhoud. Alleen goed onderhouden poelen zijn waardevol voor flora en fauna. Stichting Landschapsbeheer Gelderland en RAVON gaan daarom in drie pilotgemeenten vrijwilligers opleiden om achterstallig onderhoud van poelen te signaleren en te registreren op een digitale poelenkaart. De verzamelde gegevens zullen worden gebruikt voor het opstellen van een gemeentelijk prioriteitsplan.

>> Meer weten over Gelderse poelen kijk op www.poelen.nu

Colofon

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl), m.m.v. Yvonne Zwikker en Monic Breed.
Meer informatie over IVN-Apeldoorn vind je op [OnsIVN \(groep Afd: Apeldoorn\)](#)